Contributed by Maryam Gilani
zondag, 04 november 2012 - Last Updated zondag, 04 november 2012

Er gelden strenge sancties tegen Iran. Het EU embargo tegen Iraanse olie ging op 1 juli 2012 in werking en kwam bovenop de economische sancties van de V.S. en de V.N. die in 2006 ingingen. De nieuwe sancties van de EU, gecombineerd met de versterkte sancties door de V.S. tegen de Centrale bank van Iran en buitenlandse financiële instellingen die daar mee samenwerken, hebben de levensomstandigheden van de gewone Iraanse burgers die al leden onder de sancties verder verslechterd. De waarde van de Rial is gehalveerd, de inflatie is dramatisch toegenomen en de koopkracht van de Iraniërs verminderd. De prijzen van het voedsel, vooral die van fruit, suiker, vlees en kip is omhooggeschoten. Iraniërs moeten nu, net als in de oorlog dertig jaar geleden, in lange rijen wachten om gesubsidieerde kip te kunnen kopen.

De sancties worden voorgesteld als een alternatief voor oorlog en de enige niet-militaire maatregel die nog beschikbaar is om het kernprogramma en het autoritaire regime van Iran te stoppen. Maar de sancties tegen Iran bewijzen nogmaals dat sancties niets anders zijn dan een vorm van collectieve straf tegen onschuldige burgers. Sancties zijn niet een nieuw ontdekte remedie voor het bedwingen van autoritaire regimes die niet geliefd zijn bij de V.S. en haar westelijke bondgenoten. Voorafgaande aan de invasie van Irak door de V.S. in 2003, leden de Irakese burgers vreselijk onder dertien jaar door de VS gesteunde sancties die miljoenen Irakezen de toegang tot schoon water, gezondheidszorg en essentiële technologieën onthielden. Volgens de Wereld Gezondheids Organisatie steeg alleen al in de eerste vier jaar van de sancties de kindersterfte met 500%.

Het blokkerende van de internationale handel en de toegang tot financiën bedreigt het bestaan van het Iraanse regime lang niet zo erg als dat het de dagelijkse levensomstandigheden van gewone mensen bedreigt. De zwarte markt dankt in het algemeen zijn bestaan aan beperkingen van de legale markt en wordt in hoge mate gecontroleerd door politieke elites.

De sancties hebben niet alleen invloed op het leven van Iraniërs in Iran. Er is ook sprake van `unieke' interpretaties daarvan die die het leven beïnvloedde van Iraniërs die in het buitenland wonen. In de Amerikaanse staat Georgia werden bijvoorbeeld Perzisch sprekende cliënten geweigerd in een winkel van Apple. In Nederland, kondigde het Ministerie van Buitenlandse Zaken, al voor de EU sancties van kracht waren, aan dat de overheid de verblijfsvergunningen van Iraanse onderzoekers en specialisten die op Nederlandse universiteiten en onderzoekinstituten werken niet zou verlengen. Na protesten, zowel van binnen als buiten Nederland, werd dit beleid herzien en slechts van toepassing verklaard op onderzoekers die werkzaam zijn in de aardolie, aardgas en petrochemische industrie met de argumentatie dat voorkomen moest worden dat „bepaalde kennis" naar Iran werd overgebracht. Maar de grens van deze „bepaalde kennis" is vaag en onderzoekers die in andere technologische sectoren werken moeten zelf stuk voor stuk aantonen dat hun werkzaamheden daar niet onder vallen.

Sancties worden vaak voorgesteld als een alternatief voor oorlog en een efficiënt middel om autoritaire regimes te brengen tot naleving van internationale eisen. De geschiedenis van sancties, toont echter het tegendeel aan. Sancties zijn niet alleen vaak het voorspel voor oorlog maar vormen zelf een bepaalde vorm van oorlogvoering. Niet tegen de regerende elites, maar tegen de gewone mensen.

De inwoners van Iran hebben het regime vanaf de oprichting daarvan bestreden. Het vernietigen van hun fundamentele levensomstandigheden en het blokkeren van hun toegang tot informatie, communicatie en technologie zal alleen maar het regime waartegen zij strijden versterken

Dit artikel verscheen in het Engels in het eerste nummer van Borderless, de Engelstalige zusterpublicatie van Grenzeloos. Vertaling redactie Grenzeloos. Voor de hele Borderless zie:

http://www.grenzeloos.org/wp-content/uploads/Borderless1.11.pdf